

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts „Ludzas vecpilsētas tūrisma objektu renovācija tūrisma attīstībai”
(Nr. PPA/3.4.2.1.1/09/02/009)

30.03.2012.

Noslēdzies Pilsētbūvniecības pieminekļa saglabāšanas projekts Ludzā

M. Ezerkrasta iela – promenāde

Pirms renovācijas

Pēc renovācijas

No 2012. gada līdz 2012. gada 31.martam Ludzas novada pašvaldība īstenoja ERAF projektu „Ludzas vecpilsētas tūrisma objektu renovācija tūrisma attīstībai” (Līg.Nr. L-PPA-10-0022) apakšaktivitātē „Valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produktu attīstībai”.

Īstenojot šo projektu, var teikt, ka ir uzsākti Latvijas vecākās pilsētas vecpilsētas saglabāšanas darbi: renovētas pilsdrupas, sakārtota viena no krāšņākajām ielām ezera krastā., kā arī izveidots komplekss tūrisma produkts. Ludzas viduslaiku Livonijas ordeņa pilsdrupas ar piegulošajām vecpilsētas ielām un laukumiem veido priekšstatu par senākās Latvijas pilsētas tēlu un tās vēsturi. Ludza valdzina ar autentisko vidi, burvīgo dabu, sirsnīgiem cilvēkiem.

Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs ir valsts nozīmes aizsargājams pilsētbūvniecības piemineklis, ar Latgalei 19. gadsimtā raksturīgo koka vienstāvu apbūvi. Nepārprotami, koka arhitektūras pieminekļi ir kultūras vērtība, kas jā saglabā. Savukārt, kultūrvēsturiskā mantojuma īpašniekiem ir nepieciešams saprast cik svarīga ir kultūrvēsturiski nozīmīgā mantojuma saglabāšana.

Ludzā daudzu ēku elementi pārsteidz ar savu koka arhitektoniku, taču laika gaitā tās ieguvušas mūsdienīgus elementus un ēkas zaudējušas savu kultūrvēsturisko nozīmi. Ludzas vēsturiskais centrs tiek pārveidots. To apdraud vienaldzība, novecošana, visa veida nolietošānās un nevērība. Nepareizi lietota mūsdienu tehnoloģija un nepareizi izvēlēta restaurācija vecām celtnēm var būt postoša. Saskaņota aizsardzība neizslēdz mūsdienīgas arhitektūras rašanos teritorijās, kurās ir vecas ēkas, bet ir jānodrošina, ka pilnībā tiek respektēts esošais konteksts, proporcijas, formas, izmēri un apjomi un tiek izmantoti tradicionāli materiāli.

Lai saglabātu un aizsargātu vecpilsētas saglabājušās raksturīgākās, vēsturiskās ēkas, respektēt pilsētu plānojumu struktūru un apbūves mērogu, tradicionālās būvformas un materiālus, kā arī izglītotu iedzīvotājus un speciālistus, nepieciešams sniegt konsultācijas kultūrvēsturiskā mantojuma īpašniekiem un pārvaldītājiem par to, kādi pasākumi būtu jāveic, lai, pārbūvējot un atjaunojot kultūrvēsturiski nozīmīgu ēku elementus, neciestu to patiesā kultūrvēsturiskā nozīme, darbi šajā jomā ir uzsākti.

Pirms renovācijas

Pēc renovācijas

Īstenojot projektu, droši var teikt, ka ir sasniegts projekta mērķis, ir uzsākti kultūrvēsturiskās pilsētvides un kultūrvēsturiskās ainavas saglabāšanas darbi, kas sekmēs kultūras pieminekļu restaurācijas pasākumus un to iekļaušanu ekonomiskajā apritē. Ludzas novada pašvaldība turpinās iesākto valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšanā un atjaunošanā.

Arī ludzānieši tiek aicināti neizpostīt kultūrvēsturisko mantojumu, bet gan saglabāt to nākamajām paaudzēm. Saglabāsim to, kas vēl ir palicis!

Ilona Leščinska,
projekta vadītāja